

HILAS HRUSIC

První písemná zmínka o Hrusicích je uchována v panovnickém dekretu Přemysla Otakara I., vydaném na Pražském hradě 17. ledna 1205.

ZÁŘÍ / ŘÍJEN

4/2024

ROČNÍK 56

Oslavy svátku sv. Václava

Je sobota 28. září 2024, svátek sv. Václava. Venku panuje chladnější podzimní podvečer a interiér hrusického svatostánku je osvětlen zářivými světly.

Před kostelními lavicemi jsou připraveny tzv. kotle a rozestavěny jednotlivé pulty pro noty. Nedlouho po devatenácté hodině přicházejí ze sakristie hudebníci Hradčanského žesťového souboru – dva trombonisté, jeden tubista, jeden hráč na kotle a bubny a tři trumpetisté. Všichni jsou to muzikanti (až na jednu výjimku hostujícího tubisty) z hudby Hradní stráže Pražského hradu. Po krátkém úvodním slovu starosty obce Mgr. Petra Sklenáře se rozezní první tóny slavnostní skladby, kterou pro hudbu Hradní stráže Pražského hradu složil Michael Kocáb.

Nejen tuto skladbu, ale i to, co následovalo, prastaré stěny hrusického kostelíka, troufnu si soudit, ještě nikdy neslyšely. Plný, úžasný zvuk všech žesťových nástrojů pronikající do každého koutku sakrálního prostoru, doprovázený vířivými tóny kotlů virtuózně ovládaných hráčem vysoké postavy. Všechno zní neobyčejně podmanivě, až uhrančivě.

A stejně nádherně a plnozvučně znějí další skladby, jež uchvacují pozorné posluchače – fanfáry, pochody, sonáty, madrigaly, menuety, sarabandy atd. zejména od barokních skladatelů, ale také například od českého skladatele Josefa Suka.

Jedním ze skutečných vrcholů tohoto hudebního podvečera bylo provedení menuetu z Hudby k ohňostroji od německého skladatele Georga Fridricha Händela, stejně jako Pochodu dánského prince od anglického skladatele Jeremiáše Clarka. Obě skladby z dob vrchol-

ného baroka dobře znám, ale ještě nikdy jsem je neslyšel v tak suverénním provedení. Ostatně uchvacující byl rovněž způsob, kterým muzikanti zahráli známou skladbu Amazing Grace.

Prostě a jednoduše řečeno, tak velkolepé hudební završení oslav svátku patrona hrusické farnosti sv. Václava se po mém soudu dosud v naší obci neodehrálo. Vše mělo bohužel jistou vadu na dokonalosti – kostelní lavice nebyly zdaleka obsazeny. Hrusičtí občané zřejmě upřednostnili jiné aktivity.

V každém případě však je nutno opět poděkovat panu starostovi a obecnímu úřadu za organizaci tohoto neobyčejného hudebního vystoupení a poskytnutí takového úžasného hudebního zážitku.

*Martin Hemelík st.,
hrusický kronikář a velmi věčný posluchač*

Zasedání zastupitelstva

Vybíráme některé body ze zasedání zastupitelstva obce konaných 20. srpna a 8. října 2024. Kompletní zápisy ze zasedání včetně příloh naleznete online na webových stránkách obce v aplikaci www.uzob.cz.

DSO Společná voda

ZO souhlasilo s podmínkami Smlouvy o společném zadávání veřejných zakázek v rámci DSO Společná voda. Jedná se o dohodu členských obcí DSO a DSO samotného, že tyto budou v rámci využití možnosti zákona o zadávání veřejných zakázek a za podmínek tohoto zákona zadávat přidružené osobě.

Převod vozu CAS Tatra do majetku obce

ZO souhlasilo s bezúplatným převodem hasičského cisternového vozidla Tatra od města Říčany. Město Říčany, po schválení Hasičským záchranným sborem Středočeského kraje, nabídlo obci Hrusice bezúplatný převod cisternového vozidla Tatra do vlastnictví obce, a to z důvodu zabezpečení plošného pokrytí dostatkem hasební vody. Vozidlo disponuje nádrží o objemu 8 200 l + 800 l pěnidla. Vozidlo je zařazeno do IZS jako „druhovýjezdové“ s povinností výjezdu do deseti minut od vyhlášení poplachu ze strany operačního střediska. Prvním výjezdovým vozidlem nadále zůstává CAS Liaz.

Převod pozemku do majetku obce

V souladu se strategií obce bezúplatně převzít do vlastnictví všechny místní komunikace souhlasilo ZO s převodem pozemku parc. č. 1481/1 do majetku obce. Jedná se o pozemek pod částí ulice Na Škrobech. Na „soukromých“ komunikacích není možné provádět opravy a vykonávat zimní údržbu, tu je povinen provádět vlastník komunikace.

Rozpočtová opatření

ZO schválilo rozpočtové opatření č. 6/2024 a 8/2024, která jsou zveřejněna na stránkách obce v sekci Rozpočet.

Pronájem obecního pozemku

ZO nesouhlasilo s pronájmem části obecního pozemku parc. č. 1728/5 (u bytového domu čp. 130). Zastupitelstvo nechce vyčleňovat části veřejného prostranství jednotlivým vlastníkům bytových jednotek. Prozatím funguje na domluvě příslušného SVJ. Pokud by SVJ požadovalo pronájmy pozemků, bude pak přistoupeno k pronájmu parkovacích míst v souladu s obecně závaznou vyhláškou obce.

Manažer řízení projektu – výstavba vodovodu

Na srpnovém zasedání ZO nesouhlasilo s cenovou nabídkou na manažera řízení projektu (administrace dotace) – „Vodovod Hrusice – připojení na VDJ Peleška“. Pověřilo starostu obce zajištěním dalších nabídek. Na říjnovém

zasedání ZO vybralo dodavatele ze čtyř oslovených. Vítězem je společnost Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s., IČO 47116901, s celkovou výší plnění 466 000 Kč bez DPH (nejnižší cena).

Výstavba nových RD

ZO odložilo schválení stavebně plánovací smlouvy s ohledem na účinnost nového stavebního zákona. Jedná se o výstavbu 7 RD na pozemku za ulicí Na Hradech směrem k Hrušovu, která je zařazena v územní plánu pro výstavbu. Investor musí vystavit komunikaci, inženýrské sítě a následně předat do vlastnictví obci a dále za každý RD uhradit příspěvek na rozvoj infrastruktury obce ve výši 200 tis. Kč/RD, a to v souladu se „Zásadami pro spoluúčast investorů nové výstavby na katastrálním území obce Hrusice“. Jelikož je v účinnosti nový stavební zákon, musí být dohoda připravena jako veřejnoprávní smlouva.

Zpráva finančního výboru

ZO vzalo na vědomí zprávu finančního výboru, zpráva je zveřejněna na webových stránkách obce v sekci Obec Hrusice/zastupitelstvo obce.

Úpravy Náves

ZO rozhodlo o úpravě parčíku mezi zastávkami autobusů a vybralo variantu se stromy, tedy bez vodního prvku.

Územní plán

ZO projednalo návrhy a připomínky ke změně ÚP, kterou obec pořizuje z vlastního popudu. Všechny návrhy na změnu ze strany občanů zamítlo. Důvodem zamítnutí je několik skutečností. ZO zadalo změnu ze svého vlastního podnětu, a to z důvodu zanesení trasy nového vodovodního přívaděče a převodu územního plánu do jednotného standardu územně plánovací dokumentace, jak nařizuje zákon, případně textové úpravy apod. Požadavky na rozšíření zastavitelného území odmítlo i z dalších důvodů. V souladu s ust. § 108 odst. 4 zákona č. 283/2021 Sb. (stavební zákon) lze tvořit nové zastavitelné plochy pouze v odůvodnitelných případech veřejného zájmu. Jelikož obec má dostatek takových lokalit, kde ještě ani není započata výstavba, je nemyslitelné další rozšiřování zástavby. Obec má také nedostatečnou infrastrukturu, vodovod, kanalizaci, školství, služby atd. Přípomínky v rámci nefunkčních biokoridorů budou řešeny následně.

Zahradní ulice

ZO souhlasilo s dodatkem č. 1 ke smlouvě o dílo uzavře-

né dne 11. července 2024 na zakázku „Provedení zemních prací v ulici Zahradní, v obci Hrusice“, a to z důvodu přeložky kabelového vedení nízkého napětí. Cena díla se zvýšila o 165 434 Kč bez DPH.

Dotace – vytápění OÚ

ZO souhlasilo s přijetím dotace od Středočeského kraje a uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace z Programu 2021–2024 pro poskytování dotací na rozvoj obcí do 2000 obyvatel z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského fondu obnovy venkova, evidenční číslo žádosti FRV/VEI/056389/2024, název Akce/Projektu: Změna vytápění, Obecní úřad Hrusice, tematické zadání: VEI – Veřejná infrastruktura, oblast podpory, Občanská vybavenost, a to ve výši 869 000 Kč.

Věcné břemeno

ZO souhlasilo se zřízením věcného břemene na pozemcích obce parc. č. 2244/2 a 2244/9 (křížení ulic Josefa Lady a Na Škrobech) pro společnost CETIN – vedení metalického kabelu a kabelu nízkého napětí, a to za náhradu 500 Kč. Dále souhlasilo se zřízením věcného břemene na pozemku obce parc. č. 2257 (ulice Hubačovská – „úvozová cesta“) pro společnost ČEZ Distribuce – vedení kabelového vedení nízkého napětí a instalace rozvodných skříněk, a to za náhradu 13 900 Kč.

**Další zasedání zastupitelstva obce se uskuteční
12. listopadu 2024 v 18.30 hodin
v budově obecního úřadu
s možností sledování on-line.**

Zprávy z obecního úřadu

Výstavba napojení obce na „Želivku“ je finančně zabezpečena.

Obec obdržela rozhodnutí o přidělení dotace na výstavbu vodovodního přivaděče a rozšíření našeho vodojemu. Dále pak obdržela rozhodnutí o poskytnutí půjčky ze strany Státního fondu životního prostředí na dofinancování této akce s úrokem ve výši 1 %. Níže v tabulce přehled nákladů na výstavbu:

Struktura výdajů stavby	Kč
Celkové náklady v Kč	65 339 554,41
z toho uznatelné náklady	54 293 277,16
DPH neuznatelné	11 046 277,25
dotace 60 % z uznatel. nákladů	32 575 966,29
půjčka 20 % z uznatel. nákladů	10 858 655,43
vlastní zdroje bez DPH	10 858 655,44

V tuto chvíli má obec platné územní rozhodnutí a probíhá řízení k získání stavebního povolení na celou stavbu. Dále je zpracovávána zadávací dokumentace pro výběr zhotovitele. Pokud vše půjde dle plánu, mohli bychom ještě tento rok zahájit výběrové řízení na zhotovitele stavby a příští rok výstavbu zahájit.

Projekt je podpořen Státním fondem životního prostředí.

Opravy v obci

- Zahájena výstavba ulice Zahradní – prvotní práce hotovy.
- Oprava částí cest včetně odvodnění: ulice K Březině,

Na Šmejkalce.

• Opravy a instalace – bylo realizováno: dešťová kanalizace před čp. 44, dešťová vpust na křížení ulic Josefa Lady – Nad Hrušovem a dešťová vpust před hasičskou zbrojnicí.

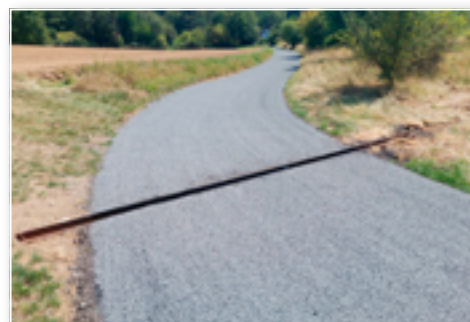
Kamerový systém

Zastupitelstvo schválilo zavedení kamerového systému pro naši obec. V průběhu září bylo na všech

vjezdových komunikacích kamerové zařízení nainstalováno a uvedeno do zkušebního provozu. Jedná se o zařízení splňující GDPR, jehož provozovatelem je obec Hrusice. Do kamerového systému není možné nahlížet on-line, ale vždy jen v souladu se správním řádem, tedy v případě podezření ze spáchání přestupku. Využití je tak převážně pro Policii ČR, kdyby byl v obci spáchán nějaký trestný čin a bylo by potřeba zjistit pohybující se vozidla po obci. Je-

Ulice K Březině před opravou

Ulice K Březině po opravě

Přerušená dešťová kanalizace

Oprava dešťové kanalizace

likož jsou kamery certifikovány a nastaveny na rozpoznávání registračních značek, může se na ně napojit Policie ČR a využít je k měření rychlosti. Kamery jsou spolu také propojeny a budeme tedy i pilotovat provoz v ulici Pod Kouty, kdy budeme prověřovat oprávnění průjezdu po této komunikaci.

Statistika obyvatel dle dat od telefonních operátorů

Ministerstvo vnitra v rámci projektu „Zlepšení podmínek pro decentralizaci a dostupnost veřejné správy v území“ ve spolupráci s telefonními operátory připravilo zajímavou demografickou studii ohledně „skutečného trvalého pobytu“.

Geolokační data mobilních operátorů využívají údaje o pohybu/pobytu SIM karet v rámci sítě vysílačů (BTS). Každá SIM karta se pravidelně hlásí k nejbližšímu vysílači (tzv. periodický update). Z toho je zřejmá informace, v dosahu kterého vysílače se SIM karta v daný moment nachází. Každá SIM karta (pokud je aktivní) vytvoří

denně desítky až stovky takových záznamů. Díky vysoké četnosti záznamů lze identifikovat místo či dobu pobytu. V případě změny místa pobytu lze odvodit, že se SIM karta v mezidobí přemístila, tj. pohyb. Na základě analýzy těchto záznamů v delším časovém období lze mapovat denní mobilitu celé populace a vysledovat základní rytmy dopravního chování obyvatel.

Údaje ze signalizační sítě mobilních operátorů nevyužívají technologii GPS, a tak nelze zjistit přesnou polohu. Jediná informace, kterou signalizační síť dává, je, že v daný moment byla SIM karta v dosahu daného vysílače. V případě znalosti územního pokrytí jednotlivými vysílači je pak možné tuto síť promítnout na území celého státu a lokalizovat tak SIM karty do jednotlivých obcí. Právě tento mechanismus je hlavní technologickou výzvou při získávání geolokačních dat.

V rámci získávání primární analýzy dat bylo sledováno několik typů pohybu/pobytu. Základním sledovaným atributem bylo místo rezidentství, které bylo přiděleno každé analyzované SIM kartě. Další atributy byly SIM kartám přidělovány na základě jejich dopravního chování v období celých analyzovaných 28 dní na základě četnosti návštěvy jednotlivých obcí a celkového počtu hodin zde strávených. Vůči jedné obci může mít SIM karta jen jeden z následujících atributů:

- Rezident – nejčastější místo přenocování
- Dojížd'ka za prací/školou – alespoň 13 návštěv, alespoň 50 hodin
- Intenzivní dojížd'ka za službami – alespoň 4 návštěvy, alespoň 8 hodin
- Občasná dojížd'ka za službami – alespoň 2 návštěvy, alespoň 4 hodiny
- Druhé bydlení – alespoň 6 přenocování v pravidelném rytmu
- Nocující návštěvník – alespoň 1 přenocování
- Návštěvník – 1 návštěva alespoň o délce 3 hodin

A jak dopadla naše obec? (K 1. 9. 2024 evidujeme 938 trvale hlášených obyvatel.)

V létě 2022 bylo zaznamenáno 1 354 obyvatel, kteří zde dlouhodobě nocují, nocující návštěvníci 632 a 904 návštěvníků.

V zimě 2022/2023 to bylo 1 185 obyvatel, kteří zde dlouhodobě nocují, nocující návštěvníci 541 a 721 návštěvníků.

Když vezmeme v potaz to, že největším příjmem v rámci rozpočtového určení daní pro obce je počet trvale žijících obyvatel, měla by obec na příjmech skoro dvojnásobek. Možná se digitalizace jednou ubere i tímto směrem...

Podrobná čísla a data ze všech obcí můžete najít na portále www.kamdojizdime.cz.

Památné stromy

S ohledem na změnu legislativy došlo k převyhlášení pa-

mátných lip na našem katastru, přičemž památné stromy musejí být i přesně geodeticky zaměřeny a musí být jasně stanoveno ochranné pásmo. Jedná se o lípu před farou, obě lípy u kříže u sokolovny a čeká se na lipovou alej na začátku ulice Pod Kouty.

Povodně

Na obecním majetku nedošlo k vážnějším škodám (oprava ulice Na Hrádkách a oprava ulice K Vodojemu – poškozená místa návozem vody do VDJ). Obec děkuje JPO Hrusice.

Závady na vodovodu

Byly provedeny tyto opravy: poškozený redukční ventil u ulice Na Hradech, poškození vrtu vlivem pádu stromu, závada v jedné nemovitosti, opakovaná závada v ulici Nad Hrušovem. Stále evidujeme únik vody v oblasti Hrušova.

Výběrová řízení

- Probíhá VŘ na pořízení komunálního vozidla.
- Přípravuje se VŘ na výstavbu chodníků – ulice Josefa Lady, úsek Náves – hřbitov.
- Přípravuje se VŘ na výstavbu VO – úsek dálniční nadjezd – ulice Slepá.

Žádost o dotaci

- Podána žádost o dotaci pro zajištění akceschopnosti jednotky SDH (výbava a školení).

Odvolání obce proti kolaudaci dálnice D1

Obec obdržela odpověď ŘSD, ve které potvrzují, že hlukové limity jsou v normě.

Dílčí přezkoumání hospodaření obce za rok 2024

Proběhlo 9. října, zpráva je k nalezení na webu obce v sekci Obec Hrusice/Zprávy o výsledku hospodaření.

Volby

Ve dnech 20.–21. září se konaly volby do zastupitelstev krajů. Do zastupitelstva Středočeského kraje je voleno 65 členů, takto vypadá rozdělení mandátů po těchto volbách:

KANDIDÁTNÍ LISTINA		POČET MANDÁTŮ	v %
ČÍSLO	NÁZEV		
39	ANO 2011	25	38,46
61	Starostové a nezávislí	20	30,77
78	Spolu (ODS + TOP 09 + KDU-ČSL)	13	20,00
7	SPD, Trikolora a PRO	4	6,15
22	STAČILO! – SPOJENÁ LEVICE	3	4,62

HRUSICE

Níže uvádíme přehledy hlasování v naší obci. Hlasovalo zde 250 voličů, což představuje volební účast ve výši 36,98 % (pro srovnání účast v předchozích volbách v roce 2020 činila 51,28 %).

V uvedeném přehledu jsou data seřazena sestupně dle počtu získaných hlasů (uskupení, která v Hrusicích nezískala žádný hlas, neuvádíme).

Na volební obvod Benešov letos připadly také volby do Senátu Parlamentu ČR. V prvním kole ve dnech 20.–21. září jsme vybírali ze 6 kandidátů, z nichž dva postoupili do druhého kola, které proběhlo 27. a 28. září. Zvoleným kandidátem je stávající senátor JUDr. Ing. Zdeněk Hraba, Ph.D.

KANDIDÁTNÍ LISTINA		PLATNÉ HLASY	v %
ČÍSLO	NÁZEV		
61	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	116	47,93
39	ANO 2011	48	19,83
78	SPOLU (ODS + TOP 09 + KDU-ČSL)	30	12,39
7	SPD, Trikolora a PRO	16	6,61
21	Česká pirátská strana	15	6,19
22	STAČILO! – SPOJENÁ LEVICE	9	3,71
16	PŘÍSAHA občanské hnutí	3	1,23
70	Sociální demokracie	2	0,82
14	Zelení a SEN 21	1	0,41
15	DSZ - ZA PRÁVA ZVÍŘAT	1	0,41
36	ANO LEPŠÍ ČESKO S MIMOZEMŠTANY	1	0,41

Hlasování v Hrusicích dopadlo následovně:

KANDIDÁT		POČET HLASŮ	
ČÍSLO	PŘÍJMENÍ, JMÉNO, TITULY	1. kolo	2. kolo
2	Hraba Zdeněk JUDr. Ing. Ph.D.	91	118
4	Válková Helena Prof. JUDr. CSc.	48	28
6	Hašek Dominik	46	
5	Švojcgrová Andrea MUDr.	31	
3	Hořejší Roman	11	
1	Roušal Josef	7	

Všechny tři tabulky – zdroj: ČSÚ.

Andělé

Věříme v existenci andělů? Setkáváme se s nimi při četbě Písma svatého – Bible. Například archanděl Gabriel u Panny Marie jí říká, že se má stát matkou Božího Syna. Svatému Josefu říká ve snu, aby se nebál vzít svou manželku k sobě, neboť Dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Nad Betlémem při narození Ježíše andělé zpívali „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle...“

Známe obrázek, jak anděl chrání děti, které jdou přes potok po úzké lávce. Možná se nám to zdá jako pohádka. Malé děti, které se učí „Andělíčku, můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku, aby svatě žila a do nebe se dostala“ (nebo „opatruj ji ve dne v noci, od škody a od zlé moci, duši tělo opatruj, andělíčku, strážce můj“). V dospělém věku můžeme mít zkušenost třeba s tím, jak nás anděl strážný budí. Máme budíka nařazeného na určitou hodinu, anděl nás budí o pár minut dříve.

Někdy anděl bere na sebe podobu člověka. Například

ve Starém zákoně přišel k Eliášovi, vzbudil ho a vybídl jej, aby se najedl (přinesl mu pokrm a v síle toho pokrmu šel Eliáš dál 40 dní a 40 nocí). (První kniha Královská).

Můžeme být v situaci, kdy nám také Bůh pošle anděla viditelného, třeba někoho z našich známých, který opravdu přijde v pravou chvíli, kdy potřebujeme pomoc, kdy potřebujeme povzbuzení. Nebo i nás Bůh samotné posílá, abychom byli anděly pro duše druhých lidí. Rodiče vidí nebezpečí pro své děti a chrání je před ním. Jsou pro ně takovými anděly.

Jsou také padlí andělé, zlí duchové. Svádějí nás ke zlu a používají k tomu právě i toho, kdo nežije správně.

Milujme svého anděla strážného, i když jej nevidíme, ale dávejme pozor na jeho dobrá vnuknutí a odmítněme našeptávání padlých andělů ke zlu. Panno Maria, královno andělů, přimlouvej se za nás.

*Žehná P. Ivan Kudláček,
farář mnichovicko-hrusické farnosti*

KULTURA

Zprávy z Památníku Josefa Lady a jeho dcery Aleny

Vážení milovníci pana Lady, milí sousedé a čtenáři. Opět uběhlo půl roku a my vás srdečně zdravíme z Památníku Josefa Lady v Hrusicích.

Rádi bychom se s vámi podělili o zážitky z akcí, které zde za tu dobu proběhly, a též nabídli, co chystáme na dalšího půl roku.

V loňském roce proběhla oprava fasády a střechy, takže jsme byli trochu omezeni v provozu.

Od března jsme otevřeli další běh víkendových výtvarných kurzů, který se zde těší velkému zájmu. Počínající výtvarníci se seznamují se základy kresby a malby, principy arteterapie a grafického vyjádření (vede Bc. B. Šubrtoová – absolventka PF JU – atelier arteterapie).

O Velikonocích opět proběhl turnaj v kuličkách a ve výtvarné dílně i tradiční tvoření dekorací z přírodního materiálu. Počasí nám přálo, tak i návštěvnost byla velká.

Květen a červen byl opět plný školních zájezdů.

Kromě toho se na zahradě uskutečnila vernisáž obrázků výtvarného kroužku z Hrusic a tradiční akce Svatojánská noc. Na tu nám sice počasí moc nepřálo, ale kdo se nebál větru a deště, přišel si s námi zahrát a poslechnout živou hudbu. K poslechu nám opět hrála country skupina Wytratějs.

Na 23. srpen byl plánován koncert známé country a jazzové zpěvačky Jitky Vrbové, která s sebou tentokrát měla mít hosta až z Holandska – kytaristku a zpěvačku LOES VAN SCHAIJK. Bohužel kvůli zdravotní indispozici se paní Vrbová nedostavila a celý koncert a její písničky

v češtině přednesla paní Loes. Vystoupení sklidilo takový úspěch, že v případě možností se uvažuje o tom, že by se příští rok zopakoval.

Také milovníci dechovky si přišli na své, neboť nás 8. září opět navštívila česká kapela Krajanka.

Od 14. října do 18. prosince bude Památník uzavřen z důvodu vytváření autonomního muzea. V této souvislosti se zatím pozastavují kurzy kreslení.

Aktuální informace o provozu naleznete na našich webových a FB stránkách.

*Za tým PJLA v Hrusicích
Blanka Šubrtová*

Hrusický Gulášfest

Gulášfest se v Hrusicích pořádal již šestou sezónu, letos vyšla tato tradiční podzimní akce na sobotu 28. září a konala se v prostorách místní sokolovny, za což moc děkujeme TJ Sokol Hrusice.

Tentokrát se i přes nepřízeň počasí mezi sebou utkalo 12 týmů, které neměly strach poměřit své síly v tak náročném klání. Vaření bylo zahájeno ve 13 hod. a ukončeno v 17 hod., vařilo se na ohni nebo plynových vařičích z různých druhů masa: hovězího, vepřového i zvěřiny. Každý guláš byl originální a myslím, že nakonec byli svým výsledným pokrmem překvapeni i samotní kuchaři. Za odvalu a účast jim patří obrovské DÍKY, jelikož bez nich by taková akce nemohla vzniknout.

Všechny guláše byly jako vždy vynikající a vybrat ten NEJ nebyla vůbec jednoduchá věc. Porotu tvořili všichni, kteří přišli akci podpořit, takže o objektivnosti není pochyb 😊.

Lákavé ceny a hlavně titul nejlepší guláš pro letošní rok získal tým MPM (Marek, Pavel, Monika), na bednu se tradičně probojoval i tým MECHANICI (Josef, Adam, Ivan) a 3. místo obsadil tým IZS (Leoš a Fous ml.).

Gulášfest i letos nabídl bohatou tombolu, kterou z velké části sponzoroval Ondřejovský koláč, nejvyhlášenější koláče široko daleko, které můžete přijít ochutnat právě v Hrusicích. Mockrát děkujeme!

Závěrečné díky patří celému organizačnímu týmu a všem

dobrovolníkům, kteří nám každoročně pomáhají tuto akci zvládnout. DJ Danovi za originální a důležitou hudební produkci a Mirečkovi za luxusně vyuzené klobásky.

Celá akce se letos opět vydařila a věřím, že další ročník bude ještě úspěšnější.

Radka Honcová

Ještě jednou k první písemné zmínce o obci Hrusice

V poměrně blízké budoucnosti, na počátku roku 2025, uplyne již 820 let od data týkajícího se listiny, ve které je pravděpodobně zmíněn název naší obce. Přes výhrady a pochybnosti některých historiků (kteří se domnívají, že by se mohlo jednat o jiné středověké Hrusice poblíž Týnce nad Sázavou – dnes jsou známy jako osada Hrusice-Hamry) je možné tuto zmínku považovat za první zprávu o existenci lokality, na níž se v raném středověku nacházela naše obec. Blížící se výročí mne přivedlo k tomu, abych se znovu (po dvaceti letech) a poněkud podrobněji zabýval touto zmínkou a svými poznámkami dopomohl k jejímu lepšímu pochopení.

Královským výnosem datovaným 17. ledna roku 1205, o který se jedná, měl český král Přemysl Otakar I. potvrdit majetky kláštera Ostrov, který na konci prvního tisíciletí našeho letopočtu založil jako druhý mužský klášter na našem území kníže Boleslav III. na soutoku řek Vltavy a Sázavy (poblíž dnešní Davle).

Latinsky psaná listina začíná slovy: „In nomine sancte et individue trinitatis. Amen. Gracia, salus et pax sit in manus Premislonis, illustris regis Bohemorum.“ (V překladu: Ve jménu svaté a nedělitelné Trojice. Amen. Díky, blaho a mír nechť jsou v rukou Přemysla, slovutného krále Čechů.) Její obsah pak tvoří výčet darů (tzv. donací) věnovaných ostrovskému klášteru přemyslovskými knížaty a předními velmoži a knížecími družiníky a definitivní potvrzení těchto darů královskou vůlí.

Vydavatel důležitých listin z raných dějin českého státu Gustav Friedrich zařadil tento královský výnos do druhého svazku svého vydání Kodexu diplomů a listin Českého království (Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae II) z roku 1912. Zároveň ho označil jako tzv. falsum (tj. nepůvodní či nikoli originální listinný dokument), které datoval na konec 13. století („falsum saeculo XIII. exeuns“). Učinil tak proto, že byl přesvědčen, že listina nebyla sepsána v roce 1205, nýbrž později. Zároveň nepochyboval o tom, že obsahuje správné a věrohodné údaje, které se opíraly o původní klášterní záznamy.

Pozdější i současní historici a archiváři, kteří se tímto královským výnosem podrobně zabývali (V. Hrubý, J. Šebánek, L. Dušková, R. Nový, T. Velímský aj.), dospěli k závěru, že listina byla pravděpodobně sepsána na počátku 14. století, avšak její obsah vycházel z nějakého staršího soupisu majetku kláštera Ostrov, který byl sepsán nedlouho po roce 1150. (Blíže k tomu studie T. Velímského „Čechy a vlastnické kostely. K elitám českého středověku.“ z roku 2019.)

V listinné pasáži, která je uvedena slovy: „Hec sunt beneficia primatum ...“ (V překladu: Toto jsou dobrodíní předáků ...), nalezneme také odstavec, kde se praví: „Bolecey /quoque/ miles capellam beati Adalberty, quo est Hrusicych, cum terra ad tria aratra et silvam aliamque terram ad duo aratra Vscicych deo et sancto Johanni Baptiste obtulit.“ (V překladu: Bolečej /také/ vojenský družiník obdaroval Boha a svatého Jana Křtitele kaplí blahoslaveného Vojtěcha, která je v Hrusicích, s půdou pro tři popluží a lesem a jinou půdou pro dvě popluží v Ušticích.)

K dobrému porozumění tomuto středověkému textu je třeba přičinit několik poznámek o významu a překladu latinských slov.

Latinské substantivum „primas“ (ve druhém pádu množného čísla „primatum“) je zde označením „předáka, předního velmože či předního člena knížecí družiny“.

Latinské slovo „miles“ znamená „voják“, ale v tomto kontextu je to označení „předního člena vojenské knížecí družiny“.

Latinské podstatné jméno „capella“ původně znamená „koza, kozička“, nicméně v přeneseném významu a tvaru „cappella“ (jako zdvojnásobení výrazu „cappa“, tj. plášť s kapucí, která ovšem nebyla v textu použita, možná jen chybou písaře) znamená také „plášť, pláštík“ a v ještě přenesenějším významu pak „místo pro uložení pláště sv. Martina, tj. církevní stavbu“. V tomto významu pak může znamenat například „kapli“.

A to je zřejmě případ užití slova v textu královské listiny. Pravděpodobně je zde toto slovo použito pro označení jednodušší sakrální stavby – (nejspíše dřevěné) kaple či kostelíka jednodlné podélné dispozice, anebo dokonce kamenné rotundy zasvěcené blahoslavenému Vojtěchovi. Vzhledem k tomu, že v textu listiny není výraz „capella“ blíže určen, lze se jen dohadovat, o jakou církevní stavbu se jednalo.

Latinské slovo „aratrum“ (v množném čísle „aratra“) původně označovalo „rádlo, pluh“. V raném středověku se vžilo toto slovo jako označení „usedlostní jednotky“ a jeho český ekvivalent zněl „popluží“. Jednalo se o množství půdy, kterou bylo možno obdělat jedním spřežením s jedním pluhem za jeden den. Odhaduje se, že v průměru představovalo popluží podle určité lokality cca 15–60 ha půdy.

Zajímavý je také závěr oné pasáže, kde se píše o tom, že Bolečej věnoval „jinou půdu pro dvě popluží v Ušticích“ („... aliamque terram ad duo aratra Vscicych...“). Je totiž třeba upozornit na to, že je možné, že právě slova

ze závěru odstavce vedla některé historiky k tomu, že by tuto středověkou lokalitu bylo možno ztotožnit s dnešní obcí Ouštice, která se nachází nedaleko Hrusic-Hamrů poblíž Týnce nad Sázavou. Pak by se jednalo o pádný argument ve prospěch tvrzení, že zmínka v královské listině se netýká naší obce, protože by bylo vcelku přirozené, že vojenský družiník věnoval ostrovskému klášteru půdu, která se nacházela poblíž sebe, resp. přibližně ve stejné lokalitě. Pokud se však v listinných pramenech nenaleznou další zpřesňující údaje, zůstává otázka, o kterou lokalitu se přesně jedná, bez definitivní odpovědi.

A ještě jednu poznámku věnujme tomu, že vojenský družiník Bolečej věnoval onen dar Bohu a svatému Janu

Křtiteli. To je dáno tím, že již v pozdním středověku zaniklý ostrovský benediktýnský klášter byl původně nazýván Opatstvím svatého Jana Křtitele.

Tolik tedy několik vysvětlujících doplňků k textu první písemné zmínky o (pravděpodobně naší) obci Hrusice. K tomu snad dodejme, že ať už se zmínka týká jedné, nebo druhé středověké lokality, starobylost naší obce tím není zpochybněna. Tu především dokazuje nadmíru jasně stáří dominanty našich Hrusic – kostela sv. Václava, který byl postaven podle všech indicií v první polovině 13. století.

*Martin Hemelík st.,
kronikář obce*

ŠKOLKA

Nový školní rok v MŠ Hrusice

*Vážení čtenáři Hlasu Hrusic,
školní rok 2024/2025 jsme zahájili
v pondělí 2. září.*

Do 1. třídy základní školy a do přípravné třídy ve Věstarech nám odešly tyto děti: Dominik Berka, Péťa Matouš, Apolenka Polívková, Barborka Novotná a Nikolka Pazderová. Viktorka Fleková, která k nám vloni chodila, přešla do školky ve Strančicích, do které to má blíž. Přejeme všem dětem, aby se jim ve všem dařilo, hlavně aby je škola a školka bavila.

Místo těchto dětí jsme přijali „nováčky“, kterými jsou Bára Bernhardtová, Šimon Bělohradský, Amálka Kosíková, Vojtěch Strnad, Tadeáš Vrnák, Lara Kádár a Izabela Angie Kaplanová. Máme v letošním roce opět přijatých 24 dětí, tedy plnou kapacitu. Děti měly hned první den připravené balónky se svým jménem a malou dobrotou, každý dostal medaili za to, jak krásně první den ve školce zvládl.

I tento školní rok máme pro děti připravenou velkou řadu divadelních a vzdělávacích programů.

3. září za námi přijelo Divadlo Koloběžka s představením Červená Karkulka – představení je hrané i loutkové, v jeho průběhu jsou děti zapojeny do hudebních a tanečních částí. Bavili se děti i dospělí.

Čeká nás podzimní plavecký výcvik v benešovském bazénu, jedná se o 10 lekcí. Starší děti si prohloubí pla-

veckou techniku, kterou se naučily vloni, ti mladší se vhodnou motivací seznamují s vodou, s využitím správných pomůcek se nebojí ani do hlubokého bazénu. Úplně nejvíc je baví vířivka.

Budeme se zase potkávat na procházkách po celém okolí Hrusic, některé děti v Hrusicích nebydlí, a tak se při vycházkách seznamují s naší krásnou přírodou, s významnými místy v obci, a také se učí, že na vesnici se ještě zdravíme.

*Přeji vám všem krásný podzim.
Lenka Rajdlová, ředitelka MŠ*

**LADŮV NÁRODOPISNÝ SOUBOR
PŘIJÍMÁ
KLUKY A HOLKY OD 5 LET**

V našem souboru vedeme děti k lidovému zpěvu a tanci a snažíme se jim předávat povědomí o lidových obyčejích, tradicích a svátcích. Děti v rámci zkoušek, soustředění a výletů zpívají, hrají na nástroje, rytmižují, procházejí taneční přípravou a cvičením konkrétních tanečních kroků a tanců, ale také hrají různé hry, trénují scénické dovednosti a dozívají se základy národopisu.

Pokud máte zájem, přijďte se podívat na jednu z našich zkoušek, které probíhají **v sokolovně v Hrusicích vždy každý čtvrtek od 17.00 hodin.**

Těšíme se na vás!

Mgr. Andrea Stoková, vedoucí souboru, tel.: 606 652 537
www.laduv-soubor.com, fb: Ladův národopisný soubor z Hrusic

RYBOVA MŠE VÁNOČNÍ

ZVEME SBOROVÉ ZPĚVÁKY
Přijďte si s námi zazpívat.

Přijímáme také nové
MUZIKANTY.

I když jste to nikdy
nezkusili, nebojte se.
Důležitá je chuť zpívat a hrát.

Uvítáme celé rodiny,
bez věkového omezení.

Zkoušíme:
20.10. 2024, 16:00
Říčany, fara
24.11. 2024, 16:00
Ondřejovský mlýn

Budeme rádi když nám svůj zájem
nahlásíte předem na vybran@nazdva.cz,
abychom se na vás mohli těšit.

Více informací naleznete na www.zybovky.cz

**PŘIJĎTE S NÁMI
SPOLEČNĚ PROŽÍT
OPRAVDOVÉ
VÁNOCE**

KALENDÁŘ AKCÍ

Myslivecký ples

Myslivecká sdružení Hrusice
a Kaliště srdečně zvou
na myslivecký ples,
který se uskuteční v sobotu
16. listopadu od 20.00 hodin
v sokolovně. Můžete se těšit
na bohatou zvěřinovou
tombolu.

Vánoční jarmark

Sbor dobrovolných hasičů plánuje
tradiční vánoční jarmark v sobotu
30. listopadu v prostorách sokolovny.
Pokud má někdo z hrusických občanů
či z okolí zájem prodat na jarmarku
své výrobky, kontaktujte, prosím,
Petru Strnadovou
na tel. 608 202 764.

Mikulášská nadílka

Sobota 7. prosince,
park Josefa Lady.

Vánoční zastavení

Pátek 20. prosince,
park Josefa Lady.

Lampionový průvod a rozsvícení vánočního stromu.

Neděle 1. prosince v 17.00 hodin.

Uzávěrka dalšího čísla Hlasu Hrusic bude – 15. listopadu 2024.

Těšíme se na vaše příspěvky, podněty a nápady k dalším článkům.

Pro zaslání využijte e-mailovou adresu redakce:

hlahrusic@obec-hrusice.cz.

Měsíčník Hlas Hrusic vydává OÚ v Hrusicích. Povoleno Ministerstvem kultury ČR E 12690. Náklad tohoto čísla 400 výtisků. Ročník 56. Cena 15 Kč, pro občany Hrusice do schránky ZDARMA. **Všechna práva vyhrazena.** Redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků ke zveřejnění, případně jejich krácení či odložení na pozdější dobu. Žádná část HH nesmí být rozšiřována bez písemného svolení majitelů práv. E-mail: hlahrusic@obec-hrusice.cz. Redakční rada: Hana Kuntová, Kateřina Mrázková a Markéta Lakosilová. Grafika: Martin Vávra

